

Dags för steg två!!

Bengt Oldhammer, Orsa

Var finns de sista gamla skyddsvärda naturskogarna? Jo, i bergsbranter, myrområden, oländiga raviner och på hög höjd över havet eller intill fjällen. Det är platser där det är besvärligt eller olönsamt att avverka.

Arbetet med att skydda dessa objekt pågår för fullt. Med dagens anslag från staten tar det ju bara tvåhundra år eller så...

Vilka är de skogar vi borde skydda?? En mycket intressant och viktig fråga att diskutera. Att de som beskrivits ovan ska skyddas är självklart. Men det är också lika självklart att det är otillräckligt. Irene Andersson är inne på rätt spår i sin artikel "Fäbodskogen - Dalarnas stolthet" i Dalaskogen till minne? Hon utgår från krävande marksvampar och menar att de kan visa vägen till det som är skyddsvärt. Att de idag ofta igenvuxna fäbodarna är så intressanta förklarar hon med att de ligger på produktiv mark, ofta med rörligt grundvatten. Och här ligger hela poängen. Ju mer produktiv skogsmarken är, desto fler arter kan man förvänta sig.

Nu handlar naturligtvis biologisk mångfald långt ifrån enbart om att skydda arter (även om det låter så i debatten). Det handlar lika mycket om att bevara genetisk variation inom arterna och en mångfald av ekosystem, liksom de samspel som finns mellan olika arter och system på olika nivåer.

Men min slutsats av dessa rader är följande: kartlägg de mest produktiva markerna i Dalarna och skydda 100 000 hektar av dessa (fem procent av dalaskogen). Om de ska lämnas för fri utveckling, brännas, betas, beskogas med löv eller något annat kan diskuteras. Men vi får nog utgå ifrån att framtidens skyddade naturskogar måste skötas på ett eller annat sätt, i de flesta fall genom bränning.

Skyddet av dessa hundratusen hektar läggs förslagsvis ut i landskapet på tre nivåer:

- a) Objekt som är 50-100 ha stora.
- b) Objekt om 500-1000 ha.
- c) Objekt om 2000 ha eller mer.

Till detta måste sedan komma vardaglig naturhänsyn i skogsbruket, anpassade brukningsmetoder samt skydd av nyckelbiotoper och traditionella gammelskogar. Summa summarum kanske tio till femton procent av skogsmarken.

Sammanfattningsvis:

Om skyddet av gammelskogen är steg ett i vårt hopplösa arbete, så är skyddet av produktiv skogsmark steg två. Det steget bör snarast diskuteras. Denna text kanske kan utgöra en inledning?